

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen angående stämpelskatt

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen angående stämpelskatt skall ändras så att Omaisuu-denhoitoyhtiö Arsenal Oy, som nedan benämns egendomsförvaltningsbolaget Arsenal, befrias från skyldighet att betala stämpelskatt på fordringsbevis när det tar upp kredit. Även sådana krediter som egendomsförvaltningsbolaget Arsenal beviljar sitt dotterbolag Sparban-

ken i Finland — SBF Ab skall vara befriade från stämpelskatt. Däremot skall stämpelskatt betalas för fordringsbevis över krediter som bolagen har beviljat andra kredittagare.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1995. Det föreslås att den skall tillämpas på inlämning av fordringsbevis som skett mellan den 1 januari 1995 och den 31 december 1999.

MOTIVERING

1. Nuläge

Till lagen om statens säkerhetsfond (379/92) fogades år 1993 stadganden om egendomsförvaltningsbolag. Enligt 1 § 5 mom. i lagen är ett egendomsförvaltningsbolag ett aktiebolag där staten eller fonden på grundval av aktieinnehav har bestämmanderätten och vars syfte är att köpa eller på annat sätt förvärva och sköta samt sälja eller på annat sätt överlåta egendom och ansvarsförbindelser som tillhör en bank som är föremål för statens eller fondens stödåtgärder.

Ett egendomsförvaltningsbolag kan bildas, om åstadkommandet av en stödlösning förutsätter att egendom eller ansvarsförbindelser som tillhör en bank som är föremål för stödåtgärder från staten eller statens säkerhetsfond överförs från bankens balansräkning till ett fristående egendomsförvaltningsbolag. Statsrådet fattar beslut om bildande av bolaget inom ramen för det anslag och de fullmakter som i statsbudgeten reserverats för ändamålet. Enligt motiveringen i regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om

statens säkerhetsfond (RP 130/1993 rd.) är det huvudsakliga syftet med ett egendomsförvaltningsbolag att så effektivt och lönsamt som möjligt realisera egendom, krediter, aktier och andelar i fastighets- och bostadsbolag samt annan egendom som kommit i dess ägo, på ett sådant sätt att verksamheten i en så liten utsträckning som möjligt belastar statshushållningen. Bolaget kan bl.a. företa omregleringar av krediter och kan även i undantagsfall bevilja tilläggs-kredit. Enligt den nämnda propositionen skall aktiekapitalet utgöra grunden för bolagets finansiering. Finansieringen av bolagets egentliga verksamhet skall basera sig på finansiering från den bank som skall stödas eller från finansmarknaden. Utöver anläggning-kostnaderna skall bolagets förluster och de övriga kostnader som dessa orsakar betalas i sista hand med ett anslag som reserverats i statsbudgeten.

I anslutning till ändringen av lagen om statens säkerhetsfond gavs år 1994 en lag om skattelättnader för vissa egendomsförvaltningsbolag (134/94), nedan skattelättnadslagen, genom vilken de bolag som anges i lagen befria-

des från skyldighet att betala stämpelskatt på vissa överföringar av egendom samt på krediter som de tagit upp. Befrielsen från att betala skatt gäller inte endast själva egendomsförvaltningsbolaget utan även ett dotterbolag vars uppgift är att köpa eller på annat sätt förvärva och förvalta egendom tillhörande en bank som är föremål för stödåtgärder från banken eller statens säkerhetsfond samt ett bolag i vilket staten har bestämmanderätten på grundval av aktieinnehav och vars syfte är att äga aktier i egendomsförvaltningsbolaget.

Bolagen är befriade från skyldighet att betala stämpelskatt för sådana överlåtelsehandlingar beträffande äganderätt till fastighet, vilka avses i 16 § lagen angående stämpelskatt, samt för sådana överlåtelsehandlingar beträffande överföring av arrendetomt i stad, vilka avses i 26 § i den nämnda lagen, samt stämpelskatt i samband med överlåtelse av värdepapper. Enligt lagen angående stämpelskatt skall i stämpelskatt på en överlåtelsehandling som gäller överföring av äganderätt till fastighet eller överföring av arrendetomt betalas 6 % av värdet av egendomen i de fall då värdet överstiger 200 000 mk. Enligt 55 § lagen angående stämpelskatt skall i stämpelskatt betalas 1,6 % av köpeskillingen eller bytessvärdet för värdepapper, när värdepapper säljs eller byts utanför den fondbörsverksamhet som avses i 1 kap. 4 § 1 mom. värdepappersmarknadslagen (495/89) eller utanför den avtalsmarknadsverksamhet som avses i 3 kap. 13 § 1 mom. i den nämnda lagen och som idkas av en sammanlutning av värdepappersförmedlare. Skattefriheten enligt skattelättnadslagen gäller bara sådana överlåtelser genom vilka egendom tillhörande en bank som är föremål för stöd från staten eller statens säkerhetsfond eller tillhörande ett bolag inom samma koncern övergår i ett sådant bolags ägo som avses i lagen.

Bolagen är även befriade från skyldighet att betala stämpelskatt när fordringsbevis utfärdas. Enligt 47 § lagen angående stämpelskatt skall då en skuldsedel eller ett checkräknings- eller annat låneavtal inlämnas till ett kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen (1607/93), till något annat samfund som nämns särskilt i stadgandet eller till någon annan inrättning eller kassa som idkar lånerörelse, i stämpelskatt betalas 1,5 % enligt kapitalets storlek, eller om låneavtalet har ingåtts för högst 9 månader, 1,5 % om året. Den i skattelättnadslagen stadgade befrielsen från stämpelskatt gäller överlåtelse

av egendom och inlämning av fordringsbevis som skett mellan den 18 oktober 1993 och den 31 december 1994.

I regeringens proposition med förslag till lag om skattelättnader för vissa egendomsförvaltningsbolag (RP 284/1993 rd.) motiverades skattelättnaden med att, om bolagen betalar stämpelskatt till staten, blir staten tvungen att betala stämpelskatten av de anslag som reserverats för stödjande av bankverksamheten. Därigenom skulle enligt propositionen pengarna cirkulera inom statsbudgeten, eftersom anslagen för sin del täcks bl.a. med skatteintäkter, till vilka även avkastningen av stämpelskatten hänförs. I propositionen beräknades att fastigheter och aktier för ett värde av 8 600 milj. mk skulle överföras från banker till egendomsförvaltningsbolag och andra bolag som avses i skattelättnadslagen och att överföringarna skulle orsaka stämpelskattkostnader till ett belopp av 411 milj. mk. Beloppet av stämpelskatten på fordringsbevisen i samband med bolagens kredittagning beräknades till 7,5 milj. mk.

Vid stiftandet av skattelättnadslagen bedömdes det att 3—5 egendomsförvaltningsbolag skulle bildas. Tills vidare är Arsenal det enda egendomsförvaltningsbolaget. Man kom överens om att bilda bolaget i samband med ett beslut som den 22 oktober 1993 fattades om försäljning av Sparbanken i Finland — SBF Ab:s aktier och rörelse. Vid affären såldes den sunda delen av Sparbanken i Finland — SBF Ab:s rörelse enligt lika stora andelar till Kansallis-Osake-Pankki Oy, till andelsbanker som utsetts av Andelsbankernas Centralförbund, till Postbanken Ab och till Föreningsbanken i Finland Ab. Samtidigt avtalades om överföring av vissa riskfyllda egendomsposter till ett egendomsförvaltningsbolag samt om avskiljande av privatkundernas problemkrediter och små företagskrediter för förvaltning av de köpande bankerna.

Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal har till uppgift att äga och förvalta från Sparbanken i Finland — SBF Ab överförda fastigheter och annan inteckningsbar egendom, aktier i fastighets- och bostadsaktiebolag och andra värdepapper samt oreglerade och andra krediter jämte säkerheter. Bolaget kan bevilja sådana nya krediter och garantier som behövs för trygghet av en effektiv skötsel och indrivning av de krediter som bolaget förvaltar. Bolaget kan även idka värdepappershandel. Bolagets

aktiekapital har höjts till 3 000 milj. mk. Bolagets hela aktiestock ägs av staten och statens säkerhetsfond.

Förvaltningen av den egendom som skulle överföras till egendomsförvaltningsbolaget avviker från vad som hade planerats. Det visade sig vara svårare än beräknat att överföra kreditbeståndet, vilket bl.a. beror på de rättsliga risker som är förknippade med bevarandet av säkerheterna. Den övriga egendoms massa som skall överföras till bolaget har dessutom visat sig vara större än beräknat, och arrangemangen i samband med detta, såsom de inbördes ägoförhållandena mellan dotterbolagen till Sparbanken i Finland — SBF Ab och koncernstrukturerna, har visat sig vara mer komplicerade än enligt tidigare bedömningar. På grund av de praktiska svårigheter och rättsliga problem som ansluter sig till överföringarna av egendom överfördes inte de olika egendoms-posterna direkt i egendomsförvaltningsbolaget Arsenalns ägo, utan de bibehölls hos Sparbanken i Finland — SBF Ab. I stället för att egendomsposterna skulle ha överförts köpte egendomsförvaltningsbolaget Arsenal den 24 augusti 1994 av de banker som var parter i överlåtelseavtalet de 99,1 % som de ägde av aktierna i Sparbanken i Finland — SBF Ab för en köpeskilling om 4 mk. Avtalet är av teknisk natur och inverkar inte på den fördelning av ansvarsförbindelserna som den 22 oktober 1993 avtalades i samband med försäljningen av Sparbanken i Finland — SBF Ab.

Balansvärdet av den egendom som överförts på egendomsförvaltningsbolaget Arsenalns ansvar är enligt tidpunkten den 30 juni 1994 sammanlagt 28 832 milj. mk. I beloppet ingår bl.a. fordringar hos 12 472 kunder på sammanlagt 13 100 milj. mk samt fastighetsinvesteringar för 7 400 milj. mk.

Direkt i bolagets ägo har före den 15 juni 1994 från Sparbanken i Finland — SBF Ab och dess dotterbolag överförts aktier för ett värde av 127,3 milj. mk. Utan skattelättnader skulle överlåtelseerna ha orsakat egendomsförvaltningsbolaget Arsenal kostnader om 2 milj. mk i stämpelskatt.

Även finansieringen av bolagets verksamhet ordnas på annat sätt än vad man utgick från när skattelättnadslagen stiftades. Tills vidare har finansieringen av egendomsförvaltningsbolaget Arsenal ordnats via Sparbanken i Finland — SBF Ab, som i egenskap av depositionsbank med stöd av 50 § 1 mom. 3 punkten och 50 b §

2 punkten lagen angående stämpelskatt är befriad från stämpelskatt på egen kredittagning. Stämpelskatt skall däremot betalas för de krediter som banken beviljar sina kunder. Det sammanlagda beloppet av de krediter som egendomsförvaltningsbolaget Arsenal hade tagit upp hos Sparbanken i Finland — SBF Ab uppgick den 30 juni 1994 till ett belopp av 27 300 milj. mk. Om kredittagningen hade varit belagd med stämpelskatt, skulle detta ha medfört kostnader om 410 milj. mk i stämpelskatt.

Principerna för finansieringen av egendomsförvaltningsbolaget Arsenal bygger på ett överlåtelseavtal som ingicks den 28 oktober 1993. På basis av avtalet har statsrådet den 19 maj 1994 beslutat om proprieborgen för bolagets upplåning till ett belopp av högst 28 000 milj. mk. Eftersom den genomsnittliga giltighetstiden för låneavtalen är kort, kommer behovet av att refinansiera verksamheten att fortsätta under bolagets hela verksamhet, som beräknas fortgå under 5—7 år.

Eftersom avsikten är att Sparbanken i Finland — SBF Ab alltjämt skall behålla ansvaret för lånen till kunder och den största delen av den övriga egendomen, kommer även finansieringen mellan banken och egendomsförvaltningsbolaget Arsenal att vara omfattande. För närvarande är Sparbanken i Finland — SBF Ab befriad från stämpelskatt på egen kredittagning. Situationen kan förändras när Sparbanken i Finland — SBF Ab i fråga om den rättsliga ställningen upphör att vara en depositionsbank som tar emot depositioner från allmänheten. Bolagets skyldighet att betala stämpelskatt för sin kreditupptagning beror därefter på det om bolaget skall anses vara en sådan annan inrättning som idkar lånerörelse som avses i 47 § lagen angående stämpelskatt. För att förhindra att stämpelskatten mångfaldigas har kredittagningen mellan inrättningar som avses i 47 § befriats från stämpelskatt i 50 § 1 mom 3 punkten lagen angående stämpelskatt. Om Sparbanken i Finland — SBF Ab inte i den betydelse som anges i stämpelskattelagen bör anses vara en inrättning som idkar lånerörelse, men egendomsförvaltningsbolaget Arsenal däremot bör betraktas som en sådan inrättning, skall stämpelskatt betalas för de krediter som Sparbanken i Finland — SBF Ab tar upp hos egendomsförvaltningsbolaget Arsenal. Bolagens ställning vid stämpelbeskattningen har inte preciserats någon annanstans i lagstiftningen.

Om däremot såväl egendomsförvaltningsbolaget Arsenal som Sparbanken i Finland — SBF Ab bör anses vara inrättningar som idkar lånerörelse i den betydelse som anges i stämpelskattelagen, medför bolagens kredittagning inte några stämpelskattekonstnader, då den inte sker med innehavarskuldsedlar.

2. Föreslagna ändringar

Egendomsförvaltningsbolaget Arsenalns behov av finansiering kommer på grund av lånens korta giltighetstid att fortsätta så länge bolagets verksamhet pågår. Den stämpelskatt som skall betalas vid upplåning innebär att kostnaderna för finansiering av bolaget ökar direkt med beloppet av skatten. Skattebelastningen kumuleras, om den koncerninterna finansieringen mellan egendomsförvaltningsbolaget Arsenal och Sparbanken i Finland — SBF Ab skall betraktas som stämpelskattepliktig, när bolaget förlorar sin ställning som depositionsbank.

Eftersom de stämpelskatter som bolagen skall betala i sista hand blir betalda av de anslag som reserverats för stödjande av bankverksamheten, föreslås att bolagen skall befrias från skyldighet att betala stämpelskatt på fordringsbevis som de utfärdar.

För Sparbanken i Finland — SBF:s del skall skattefriheten gälla endast krediter, som denne upptagit från egendomsförvaltningsbolaget Arsenal. Skattefriheten skall dessutom förutsätta, att bolaget förblir egendomsförvaltningsbolaget Arsenalns dotterbolag.

För att skattefriheten inte skall orsaka neutralitetsstörningar skall de krediter, som bolagen beviljat vidare däremot vara belagda med stämpelskatt. Eftersom bolagens ställning vid stämpelbeskattningen i någon mån är en

tolkningsfråga, föreslås att i 47 § lagen angående stämpelskatt temporärt tas in ett nytt 4 mom., i vilket fordringsbevis som inlämnats till egendomsförvaltningsbolaget Arsenal eller dess dotterbolag Sparbanken i Finland — SBF Ab likställs med fordringsbevis som inlämnats till sådana i paragrafens 1 mom. nämnda inrättningar som idkar lånerörelse.

3. Propositionens verkningar

Den stämpelskatt som beror på egendomsförvaltningsbolaget Arsenalns kredittagning beräknas uppgå till 410 milj. mk år 1995. Senare kommer bolagets behov av kreditupptagning och beloppet av stämpelskatt att minskas.

Beloppet av den stämpelskatt som eventuellt skall betalas för koncernintern finansiering mellan egendomsförvaltningsbolaget Arsenal och Sparbanken i Finland — SBF Ab beror på låneavtalens giltighetstid. Stämpelskatten kan beräknas uppgå till minst 345 milj. mk år 1995.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Statens säkerhetsfond har avgett utlåtande om förslaget.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1995. Den skall tillämpas på inlämning av fordringsbevis som skett mellan den 1 januari 1995 och den 31 december 1999.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

L a g**om temporär ändring av lagen angående stämpelskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas temporärt till lagen den 6 augusti 1943 angående stämpelskatt (662/43) en ny 50 e § samt till 47 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 28 december 1984, den 20 december 1991 och den 28 juni 1994(979/84, 1555/91 och 519/94), ett nytt 4 mom. som följer:

47 §

Vad som stadgas i 1 mom. tillämpas även på sådana skuldsedlar samt checkräknings- eller andra låneavtal som inlämnas till Omaisuuendoitoyhtiö Arsenal Oy eller till dess dotterbolag Sparbanken i Finland — SBF Ab.

50 e §

Befriade från stämpelskatt för utfärdande av fordringsbevis är sådana skuldsedlar och andra

fordringsbevis som utfärdats av Omaisuuendoitoyhtiö Arsenal Oy eller som Sparbanken i Finland — SBF Ab inlämnat till sitt moderbolag Omaisuuendoitoyhtiö Arsenal Oy.

Denna lag träder i kraft den 1999 och gäller till och med den 31 december 1999.

Lagen tillämpas på inlämning av fordringsbevis som skett under lagens giltighetstid.

Helsingfors den 28 oktober 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Finansminister *Iiro Viinanen*

